

Miljøministeriet

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. 2024 - 5885
Den 30. maj 2024

Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. 871 (MOF alm. del) stillet den 24. maj 2024 af
Marianne Bigum (SF).

Spørgsmål nr. 871

”Hvorfor har ministeren ikke orienteret Folketinget om, at Danmark, sammen med en række medlemslande, har foreslået ændring af vandrammedirektivets artikel 2, nr. 43 sådan at midlertidige forringelser i forureningstilstanden ikke længere skal betragtes som omfattet af forbuddet i vandrammedirektivets direktivets artikel 4 imod forringelse. Ændringen foreslås for at ophæve EU-Domstolens fortolkning i sag C-525/20. Ministeren bedes fremsende kopi af forslaget fra Danmark, Tyskland, Holland, Luxembourg og Finland sammen med eventuelle kommentarer fra Kommissionen og andre medlemslande. Der henvises til MOF alm. del - bilag 490 og 491.”

Svar

Jeg kan oplyse, at regeringen i forhandlingerne har støttet op om et forslag i form af et non-paper, som skulle muliggøre konkrete aktiviteter og projekter, der understøtter og fremmer den grønne omstilling og samlet set tilgodeser miljøet. Eksempelvis klimaprojekter og udledning af teknisk vand fra Power-to-X anlæg. Regeringen har således på intet tidspunkt støttet en generel fleksibilitet i forhold til virksomhedernes udledninger, men alene haft et begrænset fokus på at fremme den grønne omstilling og bæredygtige aktiviteter.

Når der skal bygges PtX anlæg for at Danmark kan omlægge fra fossile til ikke-fossile brændsler, skal der anvendes ultrarent vand i store mængder. Når der produceres store mængder ultrarent vand, opstår der samtidig store mængder spildevand med høj koncentration af miljøfarlige stoffer. Det er miljøfarlige stoffer, der i de fleste tilfælde ville ende i vandområdet alligevel, men i lavere koncentrationer. Spildevandet skal renses med de mest avancerede teknologier, før det må udledes. Men for enkelte stoffer findes der ikke tilgængelig teknologi, der er tilstrækkeligt afprøvet i dag, til at der er absolut sikkerhed for, at den virker. Processen frem mod, at der er teknologi, der med sikkerhed kan rense fuldstændigt, udgør én af de situationer, som regeringen ville håndtere ved at støtte non-paperet.

Danmark argumenterede for, at der i de pågældende tilfælde skulle være en undtagelse for kemiske stoffer tilsvarende den, der allerede gælder for fysiske ændringer i vandrammedirektivets artikel 4, stk. 7. Det var der ikke opbakning til i Rådet. Som led i forhandlingerne i Rådet har forslaget i non-paper ændret karakter, så der for indeværende nu foreligger et forslag, der tillader midlertidig forringelse. Kompromisforslagets bestemmelse om, at midlertidig forringelse kan tillades, støttes ikke af regeringen, idet forslaget ikke rummer regeringens intention om at fremme den grønne omstilling og bæredygtige aktiviteter.

Ministeriet har fulgt den sædvanlige EU-procedure i sagen. Grund- og nærhedsnotat blev oversendt til Folketinget den 14. februar 2023. Samlenotat om sagen er oversendt til Folketinget den 23. maj 2024.

Der er i samlenotatet redegjort for regeringens holdning, herunder til fleksibilitetsønsket.

Da EU-forhandlinger foregår i fortrolighed mellem medlemsstaterne i Rådet, udleverer Miljøministeriet som udgangspunkt ikke dokumenter fra en igangværende forhandling, eller oplyser om konkrete medlemslandes eller institutioners positioner. Undtagelsesvist vil ministeriet dog imødekomme anmodningen. Non-paper er vedlagt dette svar.

./.

Magnus Heunicke

/

Henrik Hedeman Olsen

CONCEPT 14/2/2024

Non-paper 'Deterioration' WFD

Supported by: [Denmark], [Finland], [Germany], [Luxembourg and] the Netherlands

The Commission launched a proposal for a Directive amending the Water Framework Directive (WFD), the Groundwater Directive and the Environmental Quality Standards Directive (October 2022). At the end of 2023, under the Spanish Presidency, the members of the WPE held informal VTCs to discuss the Presidency's suggestions to modify the Commission proposal.

The Commission's proposal deals with several items that relate to the main goals of the WFD, in particular the obligation to prevent 'deterioration of the status of a body of water'. The Commission's proposal to add new or stricter EQS, impacts the application of the deterioration ban. 'Deterioration of the status' is not defined in the WFD. Instead, it is outlined in Court rulings.

As a general principle, we emphasize that we support the overall ambition of the WFD and the related directives. We do not aim to lower that ambition, nor an overall revision of the Directives. We merely aim to address two specific issues with the concept of 'deterioration of the status', that are both impacted by the current Commission proposal:

- 1) The ruling of the EU Court of Justice (C-525/20, 'France Nature', 2022) established that also temporary short-term impacts without lasting consequences should be taken into account when assessing programmes and projects, unless such impacts do not comprise a deterioration of the status of a body of water. Hence, every deterioration of status, no matter the duration, can only be authorized by applying Article 4(7) WFD. This is, however, not necessary to achieve the overall goals of the WFD. At the same time, this ruling hampers projects in water bodies to a significant extent. Moreover, this ruling may even affect projects, like renaturation of water courses, aimed at improving water quality and thus has an adverse consequence on the aim to reach good status. This problem is further aggravated by the proposal to add new or stricter EQS.
- 2) Further clarity of the concept of 'deterioration' is needed for projects that only relocate already existing pollution. The proposed new or stricter EQS should be achieved within clear deadlines. To this end, these EQS should be used when authorizing activities that cause an addition of these substances to water bodies. It is, however, undesirable that these EQS also apply to the authorization of specific activities that only relocate already existing pollution and do not cause an addition of these substances. Examples of such activities are discharging previously abstracted groundwater at building construction site onto surface water and discharges of previously abstracted cooling water. Another example is the redeposition of previously dredged sediments e.g. for flood protection. These activities should not be hampered by the EQS to the same extent as activities that do bring chemicals into the environment, as long as they do not cause a net negative effect (meaning there is no additional load, net increase in concentration, or extra exposure of previously isolated substances to surface water). This is specifically an unwilling outcome with regard to Persistent, Bioaccumulating and Toxic (PBT) substances which are already widespread in the environment (ubiquitous) and which already exceed the EQS. Moreover, there often is no (cost-efficient) way to remove these pollutants before relocation. This is problem further aggravated by the proposal to add new or stricter EQS.

We are of the opinion that there is the need to clarify the concept of 'deterioration' in the WFD regarding the Commission's proposal. This is also mentioned in the Presidency Steering Note (6th December 2023). This concept should be clear in order to discuss the scope and consequences of the proposals of the Commission to its full meaning. To this end we propose to introduce a definition of 'deterioration of status'. This definition should be constrained in such a way that the overall goals of the WFD are not jeopardized.

As a starter for discussion we suggest the following definition (the first paragraph builds upon the Weser Court ruling (C-461/13), the second paragraph mitigates the recent ruling on temporary short-term impacts (C-525/20)):

Article 2 (43) 'Deterioration of the status of a body of water' means that the status of at least one of the quality elements within the meaning of Annex V to this Directive or of at least one of the pollutants within the meaning of Article 2 (24) of this Directive, falls by one class, even if that fall does not result in a fall in classification of the body of water as a whole. If the quality element or pollutant concerned is already in the lowest class, any deterioration of that element constitutes a 'deterioration of the status' of a body of water, unless caused by a relocation of ubiquitous pollutants without a net negative effect regarding those pollutants.

If the status of a quality element or substance deteriorates only for a short period of time, and the quality element or substance is expected to recover within a short period of time, and it is established that no long-term negative consequences are expected on the status of the concerned body of water, such fluctuation does not constitute deterioration of the status of a body of water.

Further clarification of 'net negative effect' and 'short period of time' is needed. Therefore, we propose to specify this in the relevant Guidance Documents.

We call for a discussion in the WPE on the proposal to include a definition of this concept of 'deterioration of the status' in the WFD.

Miljøministeriet

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. 2024 - 5885
Den 30. maj 2024

Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. 872 (MOF alm. del) stillet 24. maj 2024 efter ønske fra Marianne Bigum (SF).

Spørgsmål nr. 872

"Hvorfor har ministeren ikke orienteret Folketinget om, at Danmark sammen med Holland, Østrig, Tyskland, Finland og Luxembourg 22. februar 2024 har fremlagt et papir, som vil indebære en afgørende ændring af kommissionens forslag af 26. oktober 2022 til ændring af vandrammedirektivet, grundvandsdirektivet og vandkvalitetskravdirektivet vedrørende "one-out-all-out-princippet". Ministeren bedes fremsende kopi af forslaget samt eventuelle kommentarer fra kommissionen og andre medlemslande. Der henvises til MOF alm. del - bilag 490 og 491."

Svar

"One-out-all-out" princippet *ændres ikke* med dette forslag. Forslaget er i tillæg til 'one-out-all-out' princippet i vandrammedirektivet, som fortsat er det centrale princip i forhold til at vise vandområdernes tilstand. Regeringen har således i forhandlingerne støttet et forslag, som skulle formalisere en nuanceret visning af fremskridt i tilstandsforbedringer.

Hensigten er at kunne vise fremskridt i vandområders tilstand, så det anskueliggøres for offentligheden, at der er sket fremskridt, selv om det endelig mål om at alle indikatorer skal være i god tilstand, endnu ikke er nået. Hvis ikke det kan vises tydeligt, at der sker en fremgang siden sidste vandområdeplan, er der risiko for, at opbakningen til at investere i forbedring af vandmiljøet, svinder.

I forhold til EU-proceduren og til udlevering af dokumenter fra forhandlingerne, henvises der til
./.

Magnus Heunicke

/

Henrik Hedeman Olsen

Miljøministeriet

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. 2024 - 5885
Den 30. maj 2024

Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. 873 (MOF alm. del) stillet 24. maj 2023 efter ønske fra Marianne Bigum (SF).

Spørgsmål nr. 873

”Er ministeren bekendt med, at forslag om at de nye prioriterede stoffer først skal opnå deres kvalitetskrav i 2039 med mulighed for at udsætte yderligere to planperioder, altså til 2051. Hvordan stiller regeringen sig til disse forslag, og hvorfor er disse forslag ikke nævnt i notaterne. Der henvises til MOF alm. del - bilag 490 og 491.”

Svar

Danmark har under forhandlingerne af forslaget i Rådet støttet Kommissionens forslag og arbejdet for den kortest mulige tidslinje for implementering, som er i 2033. Et ønske, der afspejler, at beskyttelse af vores vandmiljø er en meget vigtig sag, som jeg prioriterer højt.

Desværre har der ikke været opbakning til dette ønske blandt de resterende medlemsstater. Derfor er formandskabet kommet frem til et kompromis, som indebærer, at vandområderne skal være i god tilstand for de nye miljøkvalitetskrav i 2039.

Formandskabet har også foreslået, at vandrammedirektivets undtagelsesbestemmelser skal gælde for de nye stoffer, herunder, at fristen for at opnå god tilstand kan udskydes i to planperioder. Det svarer til den tilgang man anlagde, da man tilføjede nye stoffer til listen over miljøkvalitetskrav i 2013.

Regeringen lægger stor vægt på, at tilføjelse af de nye stoffer skal ske hurtigst muligt. Danmark har derfor i forhandlingerne talt imod, at fristen for at opnå god tilstand kan udskydes i to planperioder.

I notaterne forholder regeringen sig hovedsagligt til EU-Kommissionens forslag og ikke til rækken af eventuelle ændringsforslag og kompromistekster.

Magnus Heunicke

/

Henrik Hedeman Olsen

Miljøministeriet

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. 2024 - 5885
Den 30. maj 2024

Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. 874 (MOF alm. del) stillet 24. maj 2024 efter ønske fra Marianne Bigum (SF).

Spørgsmål nr. 874

”Ministeren bedes fremsende og kommentere høringssvaret fra Danmarks Naturfredningsforening dateret 16. maj 2024 i sin helhed. Der henvises til MOF alm. del - bilag 490 og 491.”

Svar

./. Høringssvaret fra Danmarks Naturfredningsforening er vedlagt.

Det glæder mig, at der i Danmark er et engageret civilsamfund, som reagerer på de høringer, der sendes ud. Jeg noterer mig, at Danmarks Naturfredningsforening finder det positivt, at regeringen støtter forslaget om at revidere listerne. Desuden er DN enig med regeringen i, at en samlet sum for pesticider ikke giver videnskabelig mening, men at det derimod giver mening, at arbejde for sumværdi af beslægtede grupper af pesticider.

Danmarks Naturfredningsforening er af den opfattelse, at regeringen ikke bør støtte forslaget om flytning af sediment. Ved flytning sker en frigivelse af stoffer, så koncentrationen og tilgængeligheden øges, selv om den samlede mængde i vandmiljøet ikke er ændret. Regeringen mener, at forslaget er nyttig ud fra et samfundsmæssigt perspektiv, idet det samtidig skal understreges, at der ikke tilføres yderligere forurening til vandområderne. Flytning af vand og sediment muliggør samfundsnødvendige funktioner, eksempelvis vedligeholdelse af havne og sejlrender. Det er eksempelvis væsentligt for muligheden for at udbygge Nakskov Havn, så vi kan udskibe vindmøller fra Danmark til resten af verden.

Danmarks Naturfredningsforening omtaler også et non-paper rundsendt af Nederlandene og støttet af Danmark, Tyskland, Finland og Luxemburg. DN er stærkt bekymret over at Danmark er med i initiativet, da DN mener, at det vil svække grundlæggende bestemmelser i vandrammedirektivet. Regeringen har på intet tidspunkt støttet en generel fleksibilitet i forhold til virksomhedernes udledninger, men alene haft et begrænset fokus på at fremme den grønne omstilling og bæredygtige aktiviteter. Der henvises til svar på spørgsmål 871.

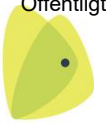
./. Endelig har Danmarks Naturfredningsforening hørt forlydender om, at det kompromisforslag, der aktuelt er på bordet i forhandlingerne i Rådet indebærer, at de nye prioriterede stoffer først skal opfylde miljøkvalitetskravet i 2039, og derefter kan udsættes yderligere frem til 2051. Regeringen arbejder for kortest mulige tidshorisont for implementering, dvs. i 2033. Der henvises til svar på spørgsmål 873.

Jeg kan oplyse, at samlenotatet efter sædvanlig praksis forholder sig til Kommissionens forslag, og ikke formandskabets kompromisforslag, som ændres løbende i forhandlingerne. Regeringen lægger stor vægt på, at fristen for, hvornår der skal være opnået god tilstand for de nye stoffer sker hurtigst muligt. Vi har derfor støttet Kommissionens forslag om 2033. Men flere medlemsstater ønsker fristen rykket til 2039 eller endnu senere. Det støtter regeringen ikke. Danmark har spurgt Rådets Juridiske Tjeneste om, hvorvidt *mutatis mutandis*-forslaget vil gøre det muligt at forlænge fristen frem til 2051, forudsat betingelserne for at bruge undtagelserne i vandrammedirektivet er tilstede. Det har Rådets Juridiske Tjeneste bekræftet. Danmark har i den forbindelse tilkendegivet, at man ikke kan støtte forslaget, da det ikke harmonerer med regeringens prioritet om, at de nye miljøkvalitetskrav skal gælde hurtigst muligt.

Magnus Heunicke

/

Henrik Hedeman Olsen

Dato: 16. maj 2024
Sagsbeh: Henning Mørk Jørgensen hmj@dn.dk +45 3119 3235

Danmarks Naturfredningsforening (DN) har følgende kommentarer til det fremsendte samlenotat vedr. **Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv 2000/60/EF om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger, direktiv 2006/118 om beskyttelse af grundvandet mod forurening og forringelse og direktiv 2008/105/EF om miljøkvalitetskrav inden for vandpolitikken**

Kommissionens forslag har til formål at fastsætte nye kvalitetskrav for en række problematiske kemiske stoffer for at bekæmpe kemisk forurening af vand; sikre dynamiske og ajourførte oplysninger om vandets tilstand og skabe en mere fleksibel ramme for at adressere nye og eksisterende miljøfarlige forurenende stoffer, herunder for at EU kan reagere hurtigere over for nye risici. Disse formål opnås ved at ajourføre listerne over forurenende stoffer, der påvirker overfladevand og grundvand, at overvågningen forbedres og ved at sikre, at reglerne fremover kan tilpasses til den videnskabelige udvikling hurtigere og mere effektivt.

Af samlenotatet fremgår desuden at der foretages nødvendige justeringer i Vandrammedirektivet som en følge af de udvidede lister af miljøfarlige stoffer og deres grænseværdier, men også at 'kemisk tilstand' udvides til også at omfatte de nationalt udpegede 'vandområdespecifikke forurenende stoffer', som fremadrettet skal indgå i den kemiske tilstandsvurdering, hvor de i dag indgår i den økologiske tilstandsvurdering ligesom de også skal indgå i forpligtelsen til gradvist at reducere tilførslen af disse stoffer. Det bifalder DN.

Grundlæggende ser regeringen ud til at støtte det fremlagte forslag til revidering af stoflister og kvalitetskrav, hvilket DN finder positivt.

Det fremgår dog at DK ikke vil støtte følgende:

"Fastlæggelse af en samlet sum for alle pesticider i overfladevand og fastlæggelse af kvalitetskrav for individuelle ikke-relevante pesticidnedbrydningsprodukter samt sum af ikke-relevante pesticidnedbrydningsprodukter i grundvand er en vigtig del af forslaget. Regeringen er kritisk overfor forslaget om en samlet sum for alle pesticider i overfladevand. Giftigheden af pesticider over for vandorganismer er forskellige mellem de enkelte stoffer, og et miljøkvalitetskrav for summen af alle pesticider i overfladevand giver ikke videnskabelig mening. Regeringen vil derfor arbejde for, at en samlet sum tages ud af forslaget. Sekundært, at en samlet sum kun skal gælde for grupper af nært beslægtede pesticider med ensartet kemisk struktur og egenskaber."

DN er enig i at en samlet sum for alle pesticider ikke giver videnskabelig mening, MEN en samlet sum for grupper af nært beslægtede pesticider med ensartet kemisk struktur og egenskaber giver absolut god mening og DN skal derfor kraftigt anbefale at DK ikke ser det

som sin opgave at gå mod ideen om en samlet sum generelt, men derimod arbejder specifikt for en række af sumværdier for netop beslægtede grupper af pesticider. Uden sådanne kan eksisterende skadelig brug af et stof nemt risikere at udskiftes med et andet ligeså skadeligt.

Det fremgår også at DK har betænkeligheder ved følgende:

”Skærpelse af visse kvalitetskrav, herunder for f.eks. tributyltin, kan få betydning for håndtering af opgravet sediment. Regeringen finder det vigtigt, at danske havne og sejlrender også fremadrettet kan fungere sikkert og effektivt, med respekt for vandmiljøet. Ved flytning af sediment sker der en midlertidig frigivelse af en mindre del af stofferne i sedimentet til vandsøjlen, men samlet set tilføres der ikke nye stofkoncentrationer. Det vil derfor være nyttigt, hvis der introduceres fleksibilitet i situationer, hvor der kun flyttes rundt på sediment, som indeholder forurening fra ophørte aktiviteter i form af allestedsværende stoffer, som f.eks. tributyltin.”

DN finder ovenstående ræsonnement forkert. Flytning af sediment fører ofte til at stoffer, som ligger uaktive i dybere sedimenter, nu introduceres og bliver biologisk aktive i vandsøjlen eller øvre sedimentlag og hermed kan den føre til koncentrationsstigninger i vand, aktive sedimentlag og biota. Sandt nok er de samlede mængder i havmiljøet ikke ændret ved en flytning, men koncentrationerne og tilgængeligheden har ændret sig. Derfor holder den danske argumentation ikke fagligt og DK bør derfor ikke støtte den nævnte fleksibilitet eftersom det indebærer risiko for forringede forhold og kemisk tilstand for havnaturen.

Det fremgår imidlertid ikke af samlenotatet, at en række lande har arbejdet på at benytte lejligheden ved denne direktivbunden revision af listerne over prioriterede miljøfarlige stoffer og deres grænseværdier, til at ændre på vandrammedirektivet med det formål at komme uden om EU domstolens afgørelser vedr. fortolkningen af direktivets forringelsesbestemmelser.

Det sker med udgangspunkt i et non-paper rundsendt af NL med støtte fra Tyskland, Danmark, Finland og Luxemburg tidligere i februar 2024, hvori der argumenteres med at domstolens fortolkning står i vejen for nye projekter.

Det forlyder at det belgiske formandskab agter at inddrage non-paperet i den aktuelle revision selvom det ingeniende er en del af opdraget for revisionen og såvel det seneste som tidligere fitness check af vandrammedirektivet netop har foreslået at det er fuldt ud fit for purpose.

DN finder det stærkt bekymrende at DK er med i et sådant initiativ til at svække de grundlæggende bestemmelser i vandrammedirektivet og det er med stor undren at det ikke fremgår af samlenotatet såfremt ovennævnte er en del af den pakke regeringen skal forholde sig til.

Yderligere forlyder det at det kompromisforslag som samlenotatet retter sig imod også indeholder forslag om at de ny prioriterede stoffer først skal opnå deres kvalitetskrav i 2039 med mulighed for at udsætte yderligere to planperioder, altså til 2051.

Såfremt det er tilfældet finder DN det særdeles underligt at det forhold ikke omtales i samlenotatet og DN skal på det kraftigste advare mod at tilslutte sig en sådan udsættelse af indlysende helt nødvendige forbedringer af vandmiljøet.

Èt er at DK ikke har taget indsatsen mod miljøfarlige stoffer alvorligt før her ved indgangen til vandområdeplan 2021-27, men forsøg på underminering af de fælleseuropæiske beslutninger i vandrammedirektivet og kravet om at have iværksat alle de nødvendige indsatser for at nå god økologisk og kemisk tilstand senest 2027 er helt og aldeles uacceptabelt.

DN er bekendt med at de permanente repræsentationer i Brussel i morgen forventeligt modtager en opfordring fra de europæiske NGO-sammenslutninger til ikke at bevæge sig i retning af en sådan underminering af Vandrammedirektivet.

På vegne af Danmarks Naturfredningsforening

Henning Mørk Jørgensen
Havbiolog og vandpolitisk rådgiver i DN
31193235
hmj@dn.dk

Miljøministeriet

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. 2024 - 5885
Den 30. maj 2024

Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. 875 (MOF alm. del) stillet 24. maj 2024 efter ønske fra Marianne Bigum (SF).

Spørgsmål nr. 875

”Agter regeringen at lade høringen af samlenotatet gå om i lyset af de manglende oplysninger til Folketinget og høringspartere om forhandlingssituationen, og hvilke forslag der er på bordet samt regeringens stillingtagen til de enkelte forslag? Der henvises til MOF alm. del - bilag 490 og 491.”

Svar

I samlenotat oversendt til Folketinget den 23. maj 2024 er der redegjort for regeringens holdning, herunder til en eventuel fleksibilitetsmekanisme, ligesom der er redegjort for de væsentligste elementer i forhandlingerne i Rådet.

Notatet har været udsendt i høring i EU-Miljøspecialudvalget den 15. – 17. maj 2024. De indkomne høringssvar er gengivet i notatets høringsafsnit.

På den baggrund agter jeg ikke at lade høringen af samlenotat gå om.

Magnus Heunicke

/

Henrik Hedeman Olsen